

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide czímzendők az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdá-utca. Ide küldendő a lap szellemi részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

A nemezis és a Talio.

A ki dolyfál sért: dolyf által vesz! — Ez a „talio“.

A ki a legszentebb ellen (nemzete ellen) vét: azt eléri e szentnek sujtó keze! — Ez a „Nemezis“.

Kormányunk azt mondják erős, — pedig csak dolyfós! s az a dolyf, a fumigálása mindennek, a mi a koronán és Rothsildon kívül esik — végig sért. Nagyjaink a dolyf-re feleltek és méltón. Hiába kissesbbti őket egynehány zsidó hirlap. Nagyok ők. — Szükségesek — Náluk van az erőgép motívuma a modus vivendi: Sokszor! megmentették ők a Hazát: Botskay, Bethlen, Rákoczy szellemei a szellem szabadságát, a valódi liberalismust is. Vértünköl való vér ő, — nemes ambíciójával is humanus.

Kormányunk inkapax a szegény osztály nyomora iránt. Adóztat, de az adóképeséget emelni nem tudja. Terményeinknek világpiacot teremteni nem bír, sőt elveszti a voltakat.

A középrendet, a jó gentryt is édes kevésbe, semibe veszi!... (tanulhatna Bismarktól e tekintetben) pedig nyesd le a fa tetejét bár: ez ott kihajt (sok gentryből lett jó mágnás is) de ha közepét emeszted vagy csak tövét üntözni elhanyagolod is: nem lesz mi kihajson, megszűnik fa lenni. Pedig „neked élni kell ő Hon!“ — A zöm is hát méltán követeli létjogát, mit a kormány megtagad.

Tiszta azt véli hogy ő utána csak özönviz-jöheth!..

Talán nem?..
Hazánk és fajunk még mindig megszület nagy embereit a nagy időkre.

Kell-e a kormánynak dédelgetni a nemzet testét — a fajt fentartó magyar elemet s az ezt — per eminentiam képviselő középosztályt. Igen is kell! Míg a gyomnak is meg van

az a természeti törvénye, joga és maga iránti kötelme, hogy fajtát szaporítja erősíti.

Jogos-e a magyar kormánynak a magyarfajt a többi faj ellen védeni? — Igenis jogos. 1-ször mert ez az államalkotó elem: Dicső őseink okos védtörvényei nélkül alig lenne 1000 éves jubileuma Magyarországnak! De 2-or kötelessége is minden kormánynak védeni a gyengébbet. Azért állottunk államba, azért mondott le az egyes sok egyéni jogairól, hogy a többi jogait biztosítsa neki az állam.

Tehát magyarságától eltekintve is kell védeni őt, a gyengébbet.

A magyar faj — éppen ősi faji erényei miatt (!) gyengébb. Kevésbé szapora, kevésbé számitó. Kevésbé furfangos, modern műszó szerint kevésbé élelmes, tehát gyengébb. „Legyünk élelmesekké mi is“ mondja sok modern hazafi. De mikor gyengébségünk indokai oly istenek: a nyílt őszinteség, a szincizáló bizalmaság, jó szív, a mely bajjal jár, adakozó szálamol, vendégszeretet és lovagiaság a mely pénzel jár. S e faji erények legtöbbször nem férnek össze a mai élelmeséggel. „Legyünk élelmesekké“ hát annyit tesz hogy mondjunk le ősi erényeinkről! Öntsük ki a mosdó vizet a — gyerekekkel együtt. Nem ez a conclusio boies urak!.. Hanem hogy védje a kormány és törvényhozás az annyi sok remes jellemvonása miatt gyengébb magyarfajt. Vagyunk kissé indolensek, uriatnámok de ez is keleti öröklött hibánk — az erendendő bünt pedig az Ur sem bünteti. — És mind ez mi, szemben annyi ősi erénynyel!..

„Szeretem, imádom büneiben is nemzetem!“ mondja a költő.

„Védem erényeiert is nemzetem“ mondhatja a status ferfi.

Egyén család kihál, lép helyébe

mások: a nemzet-faj él tovább új polgárjaiban; mondja a statisztikus.

Ámde nem így igaz! Legalább nálunk magyaroknál nem. Mert a magyar birtok nem magyar kezekbe vándorol, — és az új földesur nem veszi át az ősi birtokkal az ősi erényeket, megkevéssé a lángoló magyar érzelmét. Ha nem szép is a fanatismus, nekünk helyzetünkkel fogva is kissé fanatikus magyaroknak kell lenni itt e polyglott országban, ha mint magyar nemzet élni akarunk. Pedig akarunk. Jogunk van élni, historiai multunk és a statusquo alapján is. A magyar alkotmány aegise befogad még becsületes elemet, olvadjon be, de ne olvaszton fel!.. Ehez nincs joga. Mienk a mult és jelen: mienknek kell lenni a jövőnek is. Hitre bizott jóságunk a nemzetiség, a nyelv, az ősi erények! — Más nemzetiségeknél is hátrányos a roz beolvadás; a mai görög a régi Hellen-e? A mai olasz, az ősrómai-e? Ugy-e nem! — Itt van Románia, de hol vannak a Catok? a félisten karakterek? Itt van Görögthon, de hol vannak bölcsői, költői, Lykurgusai, szentiaást pótló idylli mythosai? — Ugy-e nincsenek? — Ha az ősi fajt és ősi erényeket védő kormányaik maradtak volna nekik — vagy összeilőbb fajok olvadtak volna össze a helyett hogy őket felolvastották, tán maig is élnek, vagy legalább tovább éltek volna e dicső nemzetek és erényeik.

Mi is mit látunk? Lásznyaiként „delejes, ünnepeles óráin borongó szellemünknek,“ mint birkózik a multtal a jövővel!.. És a jelen a multtal és jövővel is!.. Nyíltság, őszinteség, parula szentség, üde kedély, naiv humor, loyaltás, lovagias önzetlenség, fizetetlen haza és vendégszeretet, nyugodt há családi élet, és ezer ily gyémánt tulajdonságok hová tűneznek az éji homályban a magyar ég azurjáról?..

Kimennek a divatból!
Jön helyettük importált udvariaság, üres simaság, fesztelen de léha modor, begombolt bizalmatlanság, csínált kedv, émelgyős humor, maró guny, hajsza löti futás, divat sport, mindenáron urhatnáság, lazult családíság, önszeretet, mammon imádás, öngyilkossági mánia és millió anomalia!

Igy kapaszzkodunk fel (?) a civilizatio niveauján, és rohanunk lefelé az immoralitás lejtőjén. Szellemi, erkölcsi, jogi, irodalmi, családi életünk kerekeit megragadja az élelmes, ruganyos jellemű tul öz ő semita új nemzedék.

Álljunk helyt! Mert befolyásolják ők aránytalanul, sőt észrevétlenül majdnem kezükre kaporitották a napi sajtó irodalmat. Veltük jött be a revolver journalistika, fogy az irodalmi tisztesség, nő a robot irály. Munkájuk politurján fut a szem, édelg táu a fül, de hiányzik a magyaros szív melegség, érzelem mélység. Egyik humor írójuk karikatérozza a zsidót, de alatta megböki a magyart. Törvényhozáunkban is uralg az ő irányuk! — A régi jó táblabírák szerénységéből hátra álnak az ifjan agg — szemüveges doktorok handabandája elől. És lesz törvény — sok, de átkozott kusza, — és nem a nemzet véreből, hanem kül majmolás lefordítva, kifordítva!

De most elég a panasz, máskor többet, mert hisz van még sok söpörni való.

De lehet hogy már új aera küszöbén is állunk?!

Vajha! — *Badaozonyi.*

Hogy áll a világ.

Itthon. A közfigyelmet még mindig a fő rendház szavazata tartja lekötve. Tiszta miniszterelnök Bécsben időzött az utolsó napokban, hogy jelentést tegyen a királynak a megtörtént dolgokról s a helyzetről. Abban mindenki megegyezik, hogy a kormányelnök székét oly csekélységre, mint egy leszavaztatás ott nem hagyja. Hirdették a kormány köréből, hogy az országgyűlés mielőbb bezártnán; az új

me:unt, vagy hogy azt a pinzért lássa, ki már bennünket a két macskánál kiszolgált vagy hogy elnyeljük az otthoni lapokat. Hogy ezt élvezzük, nem volt szükséges, az Adria partjaira utazunk. De ha ilyen turisták is vannak, kell hogy egy Bauer-féle vendéglő is legyen, mint Anomolia a Titianok és Veronések országában. A kis társaság estebédje felettébb vigan kelt el, a tüzes fekete bor melyet ittak, a német bárót bőbeszédűvé, a Contet pedig szebbé, büszkébbé és halgatagabbá tette, hát Olivanti és a bárónét? Csodaszzerű holdvilágos este volt, a szerelem rezgett a légben, szerelmet hangzott a lágy zene, mely áthallott a lagunákon. Kezeik titkon találkoztak, hogy egy hamar el se ereszkék egymást. Ki ne ismeré bübjáját annak a boldog érzelmeknek, melyet egy ily kézzszorítás idéz elő? Üdvösebb a csókná, ittásit, mint a legédesebb szerelmi vallomás, önfelédte tesz ily kézzszorítás mely azt mondja: én tied szeretnék lenni!

Igy találkoztak Olivanti és Rita kezei az asztal árnyékában, a holdvilágos estén, a Bauer vendéglő terraszán.

Éjjel elmúlt midőn a kis társaság fölkekedett. Hogy szobáikba juthassanak, keskeny sötét és ternelszerű folyosón kelle keresztül hatolnoik, Olivanti Rita után ment, ők voltak az utolsók. A legötötebb helyen kezeik ismét találkoztak de most ajkuk is. Pillanat mulva ismét a viláosságára értek. Rita az ő sajátágos mosolyával a Conte karjaiba tette karját, Olivanti pedig bucsut vett a társaságtól.

Oh édes éjjele a velencei égne, oh szép reggeli tüze a Lagunáknak — nemde álmatlanul találtatok Ritát, ébren s szomoruan a vig Olivantot gondolkodva azon kincs felett, mely Conte Migazzi menyasszonyának neveztetett. (Folyt. köv.)

TÁRCSA.

A „Sakter“ pártiakhoz.

Gyűléseztek atyafiak?
Sziójátok már a tüzet
Összejöttök, összebujtok;
— Tán a zsidó megfizet? —

48-as lobogóba
Barkoljátok magatok,
Hogy a piszkos zsidó fufang
Meg ne lásson rajtatok.

A kit Isten nagyon büntet
Annak eszt elveszi,
Hisz zsidónak hinni? már ezt
Okos ember nem teszi.

Jó! szeresetek zsidót ti
Legyetek mellette hát,
Majd kiteszik választáskor:
Ki a roz, vagy jó barát.

Az e ki a népet védi
A megsemmisüléstől?
Avagy a ki nem irtózik
A gaz sakterkedéstől?

A keresztnék győznie kell,
Ujra dicső fénye lesz,
In: „e jelben fogsz te győzni“
Régen meg van írva ez!

Jól tudja már a mi népünk,
Hogy véret ki szivja ki;
Tudja hova kelljen állni,
Pártját régen ismeri.

Ámde gyűlésező urak,
Mit törődök ti vele,
Pedig most már halhatatok,
Hogy zikzene, zakezene!..

ly történt.

Beszély. Közli Gaál Dénes.

„Kik azok ott az asztal mellett?“ Kérdi egy velencei műkereskedő segéd jó barátját ki főpinzér volt a giardino-publicoban.

»Azok?« felelé a pinzér egy csoportra mutatva. »Az öreg ur, az egy német, milord, földairtokos, az a gyönyörű kisasszony oldala mellett unokahuga, oly büszke, mint egy igazi hercegnő, s oly szép. És a mi legkülönösb valódi olasz nő, anyjára ütött, a ki még az osztrák uralom alatt ment nőt egy órnagyhoz ki a millordnak testvére volt. A milordt báró Lemmersteinnek nevezik. Szép unokahugával a legszebb vidéket utazza be. A mikor a Hotel d'oroban a Genfi tó mellett voltamalkalmazva, ott találtam; később pedig mikor Monacóban helyet kerestem, ott fordultak meg. Most mindennaposak itt a giardino publicoban. Oh a szép Signora Lemmerstein Ritát sokan imádják, leginkább azonban a Conte Paolo Migazzi a ki jelenleg is velük van. Ez a Conte eddig virágról virágra szállt, most azonban mesterére talált, és komolyan szerelmes, sőt mint mondják völegénye is a szép bárónának. Conte Migazzi kétségtelen egyike a legszebb férfiaknak Velenczében, valamint a báróné a legkedvesebb Austro-olasz nő; büszke mintegy római és kedves mintegy bécsi hölgy. Gazdagok, rendkívül gazdagok mind a ketten. Conte Migazzi, a kinek tulajdona, a régi Zaloni palota, ugy él mint egy herszeg, a báróné, a ki egyetlen örököse vagy bátyjának, igen nagy kiterjedésű birtokkal rendelkezik Stajerban, ugy össze illeik, mint én és a hónom alatt levő asztalkendő. De ecco. itt jön a fiatal Olivanti hozzájuk, kinek legszebb felete szemei vagnak a Markustéren, csak az a hibája, hogy Maravaglio öreg kereskedőnek könyvvivője.«

E párbeszéd Velenczében a giardino publicoban folyt egy napon, melynek estéjén hangverseny volt. Ezen hangversenyek nem oly látogatottak, mint a St.-Marcoiak, mert pénzbe kerülnek. De éppen ezért a társaság melynek zömét turisták teszik ki, válogatottabb is. Egészen a kert végén, közel a víz parthoz

szám.
kódni az
tisztá.
násfél év
kolt össze
t Jankef
lna más,
y oly szé-
gnap ár-
minek a
nem is-
Doag.
G.
éséről és
földmive-
ott egybe
egyesüle-
gküldött.
sövetkező
k fen: a
a kezt-
asai gaz-
pó-ujvári
arcsali. a
rinco-llér-
3, tanév-
dai, csá-
rai fész-
szellérké-
tattak a
83. év fo-
mbati és
áthatólag
ttatni. A
ott szak-
és volt:
agos gaz-
ósi föld-
torontál-
dvári (s
tem). Az
egelőzött
83. tan-
en kívül
58 a sel-
a kassai
a volt s
tanulói-
1379-re
előfze-
jár le.
gyemegei
nyel-
at?
is.
hazajöve-
tot.
atra csak
y.
K.
onat.
vi kató-
égrehaj-
szenvedő
árulékai
ári kir.
területén
oki 115.
okra az
állapított
ennebb
hó 14.
ég házá-
megállá-
og
k az in-
pen vagy
rfolyam-
hó 1-én
rendelet
papirban
z 1881.
pénznek
kiállított
ni.
hó 15.én.
n n,
lovás
gy lóra
an bő-
u.

választások már május hónap megejtésének. Több ezred hadi készütségbe helyeztetett az utolsó napokban a mi nem kevés aggodalomra ad okot.

Horvátországban minden felfordultnak látszik a féktelenség uringóit uralomra, a tartomány gyűlés melynek utóbbi ülésében valóságos csapások jelenetek fordultak elő, elnapoltatott.

Ausztria. A Reichrath tagjait a nyelv kérdés foglalkoztatja, a vége az lesz, hogy a diplomatikus nyelv a német, — van azoknak annyi eszük, hogy nem nyújtanak fehér lapot a nemzetiségieknek. — Giers orosz miniszter Bécsben időzik, látogatását mindenki a béke megerősítésének tekinti.

Franciaország. A munkásoknak majdnem kétségbeesett helyzete komoly aggodalmakra ad okot, Párisban 300000 ember azzal kel fel, hogy nem tudja mit fog ebédelni Callo képviselő e tekintetben sürgős indítványt tett a kamarában, ez azonban 230 szóval 148 ellenében elvetett.

Anglia. Chamberlain miniszter nyilatkozata szerint Egiptomot nem hagyja magára nem is gondol arra, hogy a megszállást abban hagyja.

Olaszország. Humbert királynak Németországba való utazása el van határozva.

Spanyolország. Az új minisztérium Canovas del Castillo elnöksége alatt következő alakult meg: Eldnaya külügy, Quesada hadügy, Antequera tengerészeti, Romero Nobledon belügy, Silvela igazságügy, Szidol Aloo közmunka, Vald os era gyarmatok, Cospa genero pedig a pénzügyministeri tárczát vállalták elő; a kortes ősési királyi leirattal felügyeltek.

Oroszország. Új év óta nem szabad a zsidóknak a birodalom területére telepedni.

Egyiptom. Sudanból mind egyre rossz hírek érkeznek, a Mahdi nyomul előre Chartum felé. A minisztérium lemondását egyértelműen tartják azzal, hogy a kormányzást Anglia veszi át; s az ez irányban átadomítás halad is előre, mert habár Hobar pasa s társai egyiptomiak is, titkárjaik már mind angolok, Gordon pasa parancsot kapott megkísérteni Sudan védelmét.

Szapuló.

Az orthodox izraelita hitközségek küldötteinek Trefort miniszter nagy „szelidenséggel” lobbantotta, hogy anyakönyveik vezetésében rendeltetések „is” fordulnak elő, mert van olyan község is, mely ezeröt száz lelket számlálva még június végén sem volt annak anyakönyvében egyetlen szülött sem bejegyezve.

Pompás rend, díszes pontosság! Mert számítsunk csak egy kicsit. Egy tisztán magyar faj ezeröt száz lelket számláló hitközségben, — mely faj pedig tudvaleg nem tartozik a szapora fajok közé — tesz az évi szülöttek száma 75 — 80 — a semita fajnál, mely majdnem még egyszerű ol szapora ezen szám, talán nem családunk, ha azt állítjuk meghaladja a százat; s így július szülötteknek 40-től 50-ig kellett lenniük. Tehát legkevesebb 40-szer szegyet meg azon törvény, mely azt rendeli, hogy minden szülött rendszeren anyakönyvbe vezetendő.

No ha ezt egy keresztény hitfelekezet lelkésze teszi — száraz teszünk egyre — miadjárt nyakán lenne az actio, investigatio és executio. Igénybe vétetnék szolgabíró, alispán, közigazgatási bizottság, általában minden mozgatható fórum, s az illető halált adhatna Istennek, ha ép bölrel menekülhetne a hinárból.

Ugy de ez keresztény; erre már diktál a törvény, amaz pedig az a „nebántás virág” a kinek meg van engedve minden parancsnak fittyet hányni, minden törvényt tetszése szerint megszegni. Nagyon kíváncsian várjuk eredményét annak a ministeri szelid atyai intének.

Mióta kimondták némelyek, hogy a cigány nem bir tettének tudatával, midőn azokat követi, kik a vallás szent dolgait profán szájjal illetni „felvilágosodott” „mivel” (?) ember tulajdonának tartják, természetesen sokkal kevesebb érdemet tulajdonít nekik akkor is, ha tettei, gondolatai józsi humorral tennének tanúságot — mert hátha akkor is öntudatlanul szól, cselekszik.

Emlékszem rá, hogy egyszer egy szerencsétlen szintársulat ezer baj közt rekedt itt nálunk; játszott darab, borura, vigat, szomorut, mindenkép elakarván találni a közönség izlését, de bizony hiába, mert hát az üres bódéba csak nem akart beleszelidülni a t. publikum, s a hazafiság nem akaródzott áldozni a nemzetiségnek.

A vándor színész csak birja a koplalást, szivósan, jobb ügyhöz méltó erélyvel, de hát elvégre is ahoz épen úgy nem tud hozzájárni mint a cigány lova. Már-már az utójárt a társulat, midőn a tapasztalt direktornak megjött a mentő gondolata: elkövetkezett a zsidó emancipáció évfordulója.

Azt gondoltaugyanis a színész, hogy a farkasnak is csak nevenapja van akkor, ha akadálytalan beszaadulhat a juhakolba, hogy ne volna öröme napja a zsidónak annak a napnak az évfordulója, midőn a vakság és bárgyúság rászabadította az ő pénz és vérszomjas hordáját az egész nemzetre: elhatározta, hogy a zsidók örömapján egy alkalmi zsidó dráma át ad elő.

Ugy emlékszem a darab meséje az, hogy egy zsidó, a hős, régi zsidó szokás szerint pálinka mérés, uszora és gazdagság tisztas kéréséből valami eldugott falucskában megdagadott s lett belőle egy gowaltiger Edelman, ki félvén a kifosztott nép bosszújától, elment Bécsbe börsianernek. Itt aztán a kis Schmilék és Rifkék is megnöttek, s a börsianer salont tartott, vigan élt, gyermekeinek a börsén vett völegényt és menyasszonyt, szóval oly nagy volt a boldogsága, hogy a színházat szinieg megtöltött zsidóság kitünő hangulatban örömsugárzó arccal teljes részt vett a szinpadai börsianer boldogságában. A függöny legördült s megvult az első felvonás, szünetközben a cigány rákezdett egy magyar hallgatót Valami világ'átóit commis voyageur azonban figyelmeztette a cigányt, hogy az nem pázol a darabhoz, mert nem szomorut, hanem vigat kell huzni a helyzethez. A cigány Mephisto arccal köszönte a figyelmeztetést.

A második felvonás elején már kezdett bonyolódni a darab; a híres bécsi krach vette előre árnyékát, a börsianer küzdött, szorongott, végre is felvonás végére beittott a krach, és Phinkheos ur megbokkta magát. — Volt a szinpadra nagy larment és vájgeschrieu söt zsidó morál szerint a börsén vett völegény és menyasszony is megretiráltak, még a foglalt se küldötték vissza...

A publikum pedig, kinek a krach élénk emlékében volt, szint riva fakadt, s majd akkora szomorúság volt a nézőtérben, mint a szinpadon.

A baj és szomorúság tetőpontján legördült a függöny, s a jebi közönség a grajszartig darab folytán a letragikusabb hangulatban volt.

A cigányt is eszébe jutott a figyelmeztetés és a hangulathoz képest rázendítette hogy — der Krach, der grojse grojse Krach — bum!

Lett aztán ebből tableaux milyet Hoogart még soha se pingált. A részvetlen goj közönség homéri kacajban tört ki, s a Jebuseusok szontyolodott phisonomiája haragosra változott, s a cigány a zürzavarban szenvedélylyel huzta, énekelte, hogy: zu gestiegen aus geblieben — s mire oda ért, hogy: „Schmüle Pinkleesz, Iczig Jaitelles alles in solvent.” a közönség kacajza, dühöngve tödült ki a tereméből, kísérve a börsze csengtyü és fütty hangjaitól. Soha senki se tudta meg a darab végét Kaposváron...

Akkor volt az még, mikor azt a szót, hogy zsidó, ki sem mondták, úgy mondták, hogy izraelita polgártárs; akkor még a megvetés tüze se lobbant lángra, de ott volt a hamu alatt, mégis volt a cigányt is bátorsága elhuzni a krachpólkát, s a közönség minden tagja jót nevetett, nyiltan, a sikerült satyrán. Ma? a zsidót megveti mindenki, szolja-zapulja uton utfélen, tultesznek az igazi antisemitákon s mégis... a keresztény fiatalok néhány tagja el megy a rituális bálba, nem gondolván meg azt, hogy az idén Szentmihály nap előtt der nem volt, sem azt, hogy ők is segítik lerontani a falakat, melyekkel a keresztény társadalom védi magát a zsidóság ostroma ellen.

Hja! de hát igaz, mai nap már az exotinus élvezetek járják: No hát csak mulassanak mi nem háborítjuk őket; de az nem lehetetlen hogy jön idő mikor visszaemlékezünk.

Az országgházából. A jan. 21-ki ülésen kirukolt gr. Széchenyi Pál is a farbával. Nagy agrariusnak tartotta mindenki, ezt hitte ő maga is magáról és mint ilyen, elég kedvező hangulattal fogadta a közönség a ministeri bárszony széken. Azt várta tőle az ország, hogy mint földmívelésügyi miniszter a föld népe, a magyarság, a keresztényiség érdekében fogja befolyását érvényesíteni s oda tereszki, hogy a földbirtokot sujtó okok, adó fölemelés, uszora stb. — elozzlattassanak. — A miniszternek azonban esze ágában sincs a magyar gazdák megmentése. A mit azelőtt elkerülhetetlennek tartott, most, mint miniszternek, nem kell neki a minimum, a váltóhitel megszorítása, az örökési rend reformja, a végrehajtásokat korlátozó homestead törvény, hitelrendezés, uszora elleni intézkedések, földmívelési kamarák. Semmi sem kell neki ezebből, mert a minister nem akar osztályharcot előidézni. Egész programja: selyemtenyésztés rizstermelés. Magyar gazdák örüljétek! A miniszter selyembogárral és rizkásával menti meg birtokaitokat a — zsidónak.

Országgyűlés.

Az országgházban az egész mult héten a költségvetést tárgyalták részletekben. A mit a képviselő urak az általános tárgyalás alkalmával a főrendiház ismeretes szavazásának hatása alatt elmulasztottak, most a részletes vitával sem pótolják ki. Kétségtelen azonban, hogy a legnagyobb részt a tárgyalásokban az antisemita képviselők vesznek. Multkor közöltük Szalay Imre képviselő ur beszédét az elnökségi költségek „rendelkezési alap” rovatánál, ma újra van alkalmunk egy nagyobb beszédét közölni a közgazdasági tárcza költségvetésének tárgyalá-

sáról. Ugyancsak Simonyi Iván képviselő is már két nagy beszédet tartott e költségvetési vita tárgyalása alatt. A kormány részéről nagyobb foglalatú beszédek nem mondtak ugyan, de gr. Széchenyi Pál miniszternek elvárhatója felettébb érdekes, általában az egész kormány és pártja úgy van ezzel a budget-tel, mintha csak tudná, hogy ugys utódainak lesz az megszavazva.

Az elnökség költségei után a belügyminiszter budgetjét vették elő. Rákovszky István előadó után Ugron Ákos jelentette ki, hogy nem fogadja el a javaslatot, ki után Simonyi Iván szólott. Feltünő jelenségnek tartja, hogy a költségvetés a kormány szónokai által érvekkal nem támogatattik, mielőlt levonja azon következtetést, hogy a mai viszonyok között mint legacutabb kérdés, az antisemitismus képezi az általános érdeklődés tárgyát. Hivatkozik, hogy Gruber képviselő beszédének is e része volt a legérdekesebb, ki kinek közt összeütközésbe jött beszédébe a függ. kör saktervédő koripbensainak kegye és saját meggyőződésével, minél fogva beszédének vége a habozás miatt érthetetlen lett. Mocsary képviselő ur azonban — mondja a szóló — a bátorság bizonyos nemével egyenesen oda dobt a kesztyűt az antisemitismusnak. Ezután hosszan és nagyhatással polemizál Mocsaryval, s egyuttal a függ. kör saktervédőinek viselt dolgait is fejtegeti általános érdeklődés között. Beszédének legnagyobb érdeket keltett része pedig az volt, mely szerint kifejtette, hogy a liberális és demokratikus belügyi politika nem ellenkezik az antisemitismusmal, sőt az, ki közéletünket az immoralis zsidó befolyástól megtisztítani, a földet s a politikai presztiget magyar kézben megvédeni oltalmazni akarja, egyedül az szolgál a 48-iki elvek fejlesztésére.

Irányi Dániel felszóllal a színházak szemérmetlen előadásai ellen, melyeken csak a rendőrség nem botránkozik meg; felhívja ezeket a minister figyelmét.

Tiszta Kálmán: Az ellenzéki oldalról hallott azon megjegyzésekre, hogy ő a főrendi ház szavazata után a zsidó-keresztény házassági javaslat dolgában az ellenzék férfai által zseretné magát a hinárból kihuzatni, kinyilvánítja, hogy igaz ugyan, hogy beszélt Irányi és Szilágyival, de csak azt puhatolta vajon lehetne-e a főrenditáz határozatával szemben az országgházban együtett eljárást elérni, miután a javaslatot minden párt elfogadta. Megjegyzi hogy ő még eddig nem tudja, hogy új párt alakulás van: anti- és philosemita.

Január 18-án folytatták a belügyi budget részletes tárgyalást, melyben Somsich Pál felhozta, hogy Somogy megye déli részén van egy terület, mely „terrenum Répás inter Hungariam et Croatiam controversum” czimel van a régi térképeken megjelölve. A régi országgyűléseken már gyakran kívánták a követelek terület visszacsatolását a megyéhez, de eredménytelenül, mert a terrenum Répás még mindig Horvátországba van bekebelezve, kéti annak visszacsatolását.

Thaly Kálmán szinte határigazítások dolgában szóllal fel, különösen Erdélyt illetőleg hol a román határigazgatási kérdés még mindig nincs elintézve, kér jelentést Tiszta Kálmán Thalynak azt feleli, hogy a munkálatok folynak, s ha készen lesznek, megfogja tenni jelentését, Somsichnak pedig az ügy tanulmányozását ígéri.

Szabó Kálmán azon határkérdésre hívja fel a minister figyelmét, mely a Dravának Eszék-től Vizvárig történt szabályozásával tetű átmetések folytán állott elő, melyek által több terület esett Horvátország felére, mint a terrenum Répás.

A belügyi tárcza budgetjének további tárgyalásánál a rendőrségi költségeknél szóllott Pázmándy Dénes, ki a csendőrséget és annak fizetését keveseli, s így ez új intézménytől nem sok eredmény vár.

Majd a fővárosi rendőrség tételénél ugyancsak Pázmándy Dénes szóllal fel s a fővárosi rendőrséget kritikan alóli intézménynek mondja, s annak élıhetetlenségét söt bűneit igen élénk színekkel festi; végre kér a ministertől ezen rendőrség ügyeiről évi jelentést.

Busbach Péter adalmezi a rendőrséget, s kér annak költségeire magasabb összeget.

Ezzel a belügyi tárcza költségei letár, gyalattak, s a budget részleteiben is elfogadtatott, mire a közlekedési tárcza költségvetése vétetett elő.

Lukács Béla előadó után a tárgyhoz legtöbnyire vasuti és vízszabályozási ügyekben többen szóllottak. Thaly Kálmán, Sárközy Aurél, majd Krisztiukovich Ede képviselők hibáztatták a kormány politikáját, majd Törzs Kálmán, Domahidy, Turgyoni Elás Henrik, Mocsary és Majos szóllottak, kiknek a minister válaszlott, ígérvén szokás szerint mindent a jövőben. Még Somsich Pál kért felvilágosítást a 1/4 millió postalopásról, mit a minister meg is ígért akkora, ha majd maga is megtudja, hogy miként történt. Egyelőre nem bizonyos még vajjon lopás, vagy sikkasztás követtetett-e. Ezután a közle-

kedési minister költségvetése minden fontosabb vita nélkül elfogadtatott.

Következett a közgazdasági költségek tárgyalása.

Wahrman Mór előadó után következő beszédet mondotta

Szalay Imre: T. ház! E tárcza költségvetése felett, nem szándékozom a közgazdasági magasabb theoría szempontjából ítélet mondani, hanem inkább gyakorlati szempontból, mert igen nehéz egy miniszternek vajamely tárcza keretében követett eljárást megbírálni, ha az rövid idő óta kezelője csak a tárczának, a mely alatt messze kibőlt intézkedéseket nem tehetett. Nehéz másodsor az ítélet mondas azért, mert ezen tárcza keretében a minister mint földmívelési, mint ipari és mint kereskedelmi minister szerepel. Résszemről üdvösebbnek és jobbnak tartanám, és pedig Magyarország földmívelési és jól fel fogott közgazdasági érdekében, ha kizárólag földmívelési miniszterrel állnánk szemben, mert az e tárcza keretében tartozó igen nagy fontosságú ügyek roppant ellentétben állanak egymással. Így csak hogy a legutóbbi napokra utaljak. A földmívelési minister belátva azt, hogy a magyar boroknak nincs meg azon kelendőségük itthon és kivételük külföldre, mint megérdemlik, s így, hogy úgy mondjam Magyarországot szürjában ful meg, mint a pinczét kreál, és ime most a kereskedők és iparosok a lapokban témadáásokat ínteznek e miatt elenne, mert nem kizárólag azok érdekeit képviselte, hanem a mire leginkább volt szükség, szőlő mívelők érdekeit tartotta szem előtt.

Felhozhatom azt is hogy ha a földbirtokos osztály a maga érdekeit akarja védelmezni és agrár politikát akar kezdeményezni, mindjárt reárohban minden lap és reactionáriusnak mondja őket.

Alkalmam volt t. ház 1876-ban törvényjavaslatot betervezni a bogyár tás eltiltása tárgyában. Igazán szomorú a lelkem, ha elgondolom, hogy Magyarországnak jól fel fogott érdekében javaslatnak, mely a t. ház nézetét is kifejezte, miután azt minden vita nélkül elfogadta, rég törvénné kellett volna válnia, s még mindig kézik az éji homályban. Honnan van ez? Nézetem szerint csak onnan, mert a földmívelés, ipar és földmívelési minister maga kezelhetne egy tárczát, azt hiszem azon javaslat már régen itt lenne a t. ház asztalán. Az iparosok mit csináltak ezen kérdéssel szemben? Akkor még Trefort t. minister ur volt a közgazdasági miniszter, a ki — megengedem — jó akaratú, hanem rettenetes hibás tényezőkkel fogott hozzá ezen kérdés megoldásához, midőn oda adta ezen kérdést, mely kizárólag a földmívelőket illeti, az iparosoknak. Ezek hoztak az után határozatot úgy, hogy az aradit kivére az összes ipar kamarák ellene nyilatkoztak ezen javaslatnak! Utóbb az én indítványom meghallgatásával elküldte javaslatomat e gazdasági egyesületekhez, és ime az összes egyetlek mind kivétel nélkül a törvénynek ezütségét mondták ki.

Nem csak az az egy szerencsétlenség volt ezen javaslatnak, hanem volt másik is, hogy az ugy nevezett szakemberek kezébe került. En t. ház tökéletesen helytelen tartom azt, hogyha a t. minister ur bizonyos kérdésben szakemberek fordul, de csak az őket illető körökben, s éppen itt van ismét a hiba, alkalmam volt jelen lenni egy equesterben egy tisztelt vegyészessel s hiába figyelmeztettem, hogy a kérdésnek közgazdasági oldaláról, iparszabadságról ne vitakozzék, hanem arra feleljen, mint kérdeznék, mint vegyészöl?

Sajnos úgy van ez általában minden ugynevezett szaktanészközmányban. Négy öt éve tagja vagyok egy nevezett philoxera bizottságnak, melyet a t. minister ur jónak látott létrehozni. Mit látunk ott. Szakembereket, kizárólag Pestről, kiknek egyike előtt, mint tudós entomológus előtt mindig meghajlok. Egy másik mint chemicus előtt szintén meghajlok, de tagadom, hogy akár a szőlőszemek alapveit, akár annak physiologiájához, vagy ezen kérdésnek nemzetgazdasági részéhez úgy hozzászólhasanak, mint egy exeluziv földmíveléssel foglalkozó egyén. Es még ha tekintetbe vesszük, hogy mily tetemes pénzre kerül az ilyen szaktanácskozás. A ki a mult évi költségvetést megtekinti, el fog bámulni azon roppant összegre, a mely kiadatott a philoxera irására eredménytelenül, a mint azt szomoruan konstatalhatja az, ki Magyarországot phyloxera mappájára egy tekintet vet. Ugy szóván egész Magyarország be van hálózva ezen vésszel. Epen azért én nem szavazhatom meg azon 50,000 főt Deha azon kísérleti állomások fontartására van előirányozva, melyek ujabban creáltattak, akkor megszavazom, de semmi-némű munkálatra, neveztessek az irásnak, gyéritésnek, vagy bárminek egy krajczárt sem szavazok meg.

A ki Magyarországon az utóbbi években a földbirtokos osztálynak sorsát figyelemmel kísérte lehetetlen, hogy el ne szomorodott volna azon, hogy mily csapás érte ezen országot az idei gabonafára néve. A mig a mult évi nagy termés a gazdaközönség terheinek és kötelezettségeinek

törlesztését se vetette igen bús úrés rosszassá csekély volta, Ha az ember doka, meglehnek tartorárainak, ugy nevezézetem szerresletnek egy gabona árak letak, akkor a ki csak egylen, hogy eljobban érteke a börze oly sa csuka, me jó, csak arra a csuka temenapzett földmívelveletnek utó

Visszatérő kiérletli állor költségvetés vesszőkből szigen sok ezrigen helyesen amerikai vessenek tulajdonitelenek a t. világotást

Szükség is, hogy van összes szőlőgalom megszaphilloxera bizsorokkal szenevezett sim s hogy azzal Sokkal nagyvevszük, hogy nárok járnak a juhájukon, loxérát, mint És ugy mondhol semmi nert, minthogültettek, egysvar. Ott bizo(Derültég a

Nagyon a szinben túszőlőü tetésa szőlővevszégam érdekebbén, ha nem volna is azt monda azt mondanátavaszzal netAmerikábólén a philloxazt mondanvoltak, hát luó azt feleltneratió. Ellen

dönti meg az tudvalegölög, hogy behurczsoha, mert ez az idei vesszkaiba. Így kvezett szaktus

Es ha a szó forgalomgot érte, az nemenne, megatetéseket.

Ne gyonvetés tételei Magyarországon ben történeti ijeden attól melynek tanu az előtt sokrok, s ha ker egy két nagy lunk. En leglemmel néze szagon a kécsékelyebb ma ha valaki ma annak az erpusztíthatja figyelmébe mány tárgy iránt a ház

Ha a külföld azt, hogy az ben gyümölcs nemzetga nem oly esemint e köifrtot, mert nban történi, hogy a legnézi a lóte mölcsözöló mellett mymely jövede

Ezek uvetést általánlyeslés a széUtána köött szerző

törlesztését segítette, eddig a jelen év hátra vetette igen hosszú időre és pedig nem a terület roszasága, hanem főleg az árkának is csekély volta miatt, a melyek a múlt évi nagy termés áránál is alacsonyabbnak voltak. Ha az ember kutatja, hogy mi ennek az indoka, meglehet, hogy tévedek, de én károsnak tartom Magyarország gabonárainak hullámzására nézve az ugynevezett gabona-börzét, mert nézetem szerint, mielőtt nem a kínálat és keresletnek egymáshoz viszonya szabja meg a gabona árát, hanem bizonyos börzei műveletek, akkor Magyarország gazda közönsége a ki csak egyszer adhatja el termékét, lehetetlen, hogy eltálassza azon időt, mikor legjobban értékesítheti azt. Én elhiszem, hogy a börze oly szükséges, mint a halastavakban a csuka, megengedem, hogy ezen hasonlat is jó, csak arra figyelmeztetem önmagát, hogy az a csuka teméntlen apró halat elemeszt, ezen teméntlen apró halacska pedig, az úgynevezett földmívelő osztály, ez érzi meg ezen műveletnek utóizét.

Visszatérve az előbb említett phylloxera kísérleti állomásokra, én nem találok ezen költségvetés bevételei között sehoh az amerikai vesszőkből származható bevételt; pedig tudom igen sok ezeket kiadott a minister ur és igen helyesen arra, hogy Magyarországot ilyen amerikai vesszőkkel ellássa. Nem tudom, minek tulajdonítsam ezen hiányt és nagyon lekötöztetne a t. minister ur, ha e tekintetben felvilágosítást adni szives volna.

Szükségesnek tartom még felhozni azt is, hogy van egy tilalom, mely Magyarország összes szőlőművelőt érinti és ez a vessző forgalom megszorítása. Én az euquettekben, a phylloxera bizottságban én tudós professzorokkal szemben kimutattam, hogy az úgynevezett sima vesszővel semmi veszély nincs, s hogy azzal a phylloxera el nem hurcoltatik. Sokkal nagyobb a veszély akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy azok az úgynevezett vándortanároknak országban mindenütt és ezek a ruhájukon sokkal inkább elhordják a phylloxerát, mint a sima vesszővel az történhetne. És ugy mondatik számos helyen, hogy ott, ahol semmi néven nevezendő invasio nem lehetett, minthogy szőlőt az utóbbi években nem ültettek, egyszerűen csak föllep az az átkos rovar Ott bizonyára egy phylloxera biztos járt. (Derűtség a szélső baloldalon.)

Nagyon sajnálom t. ház, ha tán abban a színben tűnök fel magam is, a ki szintén szőlőt ültetve foglalkozom és súlyt felelek a szőlővesszők eladására, hogy mintegy a magam érdekében beszélek. Bocsánatot kérek de én, ha nem veszedtem volna is ezen oladással és ha nem volna egy szál szőlővessző sem, még is azt mondanám, hogy a legnagyobb absurdum azt mondanám, hogy a sima vesszővel, ha az tavasszal metszik, a phylloxera elhurcoltatik Amerikából behozott 3—400000 tő, s mikor én a phylloxera kísérleti állomás főnökének azt mondtam, hogy hisz ezek sima vesszők voltak, hát hurcoltatott-e békülük phylloxera: ő azt felelte, igen a lédában egy egész generáció. Ellenvetésem erre az volt, hogy ez nem dönti meg az én állításomat, mert azon szőlő tudvalegölj öszel szedtetik, a mikor elismerem hogy behurcolhatja a phylloxerát, de tavasszal soha, mert ez a rovar a maga téli petéit nem az ideje veszőre rakja, hanem a töke hasadékaiba. Így kell küzdeni az embernek az úgynevezett szaktudósokkal.

És ha kisvártatás a kárt, mely a vessző forgalom ezen megszorításából az országot érte, az nem százezerekre, hanem milliókra menne megakadályozván a rationalis új ültetéseket.

Nagyon szerettem volna ezen költségvetés tételei alatt nagyobb összeget látni Magyarország erdőültetésére és a ki az utóbbi időben történeteket ismeri, lehetetlen, hogy el ne ijedjen attól a roppant nagy erdő pusztítástól, melynek tanui vagyunk. Oly vidékek, melyek az előtt sok erdővel bírtak, most egész kopárak, s ha keressük az új ültetéseket, olyanokat egy két nagybirtok kivételével nem igen találunk. Én legelőbb, a ki mondhatom nagy figyelemmel nézem az új ültetéseket, Magyarország a községek részéről ér irányban legcsekélyebb mozgalmat nem észleltem, sőt még ha valaki munkálkodik is ebben az irányban, annak az erdeit rosz mezei rendőség miatt pusztíthatja bárki. Én a minister ur kiváló figyelmébe ajánlom, hogy ezen kérdést tanulmány tárgyává tenni és a kötelező felállítás iránt a ház elé javaslatot tenni sziveskedjék. Ha a külföldöt vesszük tekintetbe, láthatjuk azt, hogy az utak mellé fák és legnagyobb részben gyümölcs fák vannak ültetve. Azt hiszem, ez nemzetgazdaságilag oly fontos kérdés, mely nem oly csekély összeget kellene előíranyozni mint a költségvetésben van. t. i. nem tízezer frtot, mert minden beiktetés, mely ez irányban történik, busás kamatokat fog hozni. Így, hogy a legrégibbet említem, méltóztassék meg nézni a lötenyészésére adott összeg mily gyümölcsöző volt, mert Magyarországnak a gabona mellett myndhatnám ez is egyik oly főága, mely jövedelmezhet.

Ezek után kijelentem, hogy a költségvetést általánosságban sem fogadom el. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Utánna Ugron Ákos a Romániával kötött szerződés káros voltát mutatja ki.

Ezután Simonyi Iván szól az agrár kérdésről.

Lázár Ádám pedig az erdőkre hívta fel a minister figyelmét.

Az általános vita befejeztetvén gr. Széchenyi Pál földm., ipar és keresk. miniszter mindenké elött azt a körést intézi az agrár kérdés párthíveihez, ne tüntessék úgy fel az agrár eszméket, hogy osztályharcnak az előidézése következhessek belőle, mert ha pl. oly aintásokkal lépünk föl, hogy a föld zsoldosa lett a tökének, ez már egyenesen a földbirtoknak a töké elleni harcát fejezi ki. Ez által mi sem az ügynek barátokat nem szerzünk, sem a földbirtoknak nélkülözhetetlen tartozékát a tökét, barátunkká tenni nem fogjuk. Ha mi tehát az agrár eszméket úgy állítjuk oda, mintha azok a földbirtoknak a töké elleni harcát invonálnák, akkor éppen az agrár ügynek tesszük a lehető legroszszabb szolgálatot.

E nevezetes nyilatkozat után kezdődött a részletes tárgyalás apró csatározása, az egyes tételéknél történtek ugyan felszólalások, de úgy tetszett nekünk, mintha a felszólalások legtöbbjét a jövő választások előrevetett árnya idézte volna elő, a kerületek speciális érdekeit képviselőik erősen hangsúlyozták; vége szokás szerint az lett, hogy e ministerium költségvetése is ép úgy, mint a többi részleteiben változatlanul elfogadtatott.

HIREK.

Gróf Fostéit Tassiló, egyike magánaink leggazdagabbjainak, Zala, Vas és Somogy megyékben fekvő összes nagy terjedelmű birtokain elrendeit, hogy sem bérlet, sem eladás tisztjéi által zsidóval ne köttet-hessék, mivel roppant terjedelmű birtokairól a zsidóságot teljesen kiküszöbölte. Öröndetes jelenség, hogy a derék főur iparodik eleget tenni a nagy közönség azon érdekeinek, melyekere őt előkelő állása és nagy vagyona is kötelezi, t. i. megvédelmezi a népet a zsidó szatóc és korcsmáros uzsorjára és zsák-mányolásától. Valóban egy ily dynasta, ki tíz, tizenöt ezer embernek ad kenyeret, nem teheti magát a néphálfjára a többi, mintha szembe száll annak elkésereedett ellenségével a zsidóval, s nagy tekintélyét és erejét a nemzet javára azon harcban érvényesíti, melyet ez legadázabb ellenével az alattomos zsidóval vív. A nép megmentése mindig nobilis obligója volt a haza nagyjainak ez tette a magánst és nemzet előtt ósregi időtől fogva tisztelet tárgyává. Vajha zsuraink tömegesen követnék e nemes nagszerű példát.

Böszénfián meg örtent a t. h. bizottsági tag választás, hol Jaczára a legszemtelenebben üzött etetés itatás sőt napi díjjal való vesztegetésnek, Stein zsidó alaposan megbukta magát, s Gyulasy István toponári tisztartó választatott meg roppant többséggel. Utólagosan értesülünk, hogy a jádi választáson midőn már Mosonyi lelkesz ur többsége evidens volt, a zsidó pártja akkört hunczfutkodott, hogy egy részeg fráterrel háromszor is akart szavaztatni, hogy a választás ellen semmisségi okot nyerjen. De hát a zsidó bérenczét rajta fogták a turpisságon s ki ebrudalták a teremből. Állítják, hogy a zsidó mesterség szöazót becsapésznai vállalkozott. Ajáljuk az atyáit a nép figyelmébe, jó tudni, ki a nép s ki a zsidó ember!

A megyei állandó választmány 23-án tartott ülésében Szalay Károly indítványt tett, hogy a ministernek a szigetvári szbiró ügyében ismerhatározata ellen melyela megye autonomiáját megsértette, az országgyűléshez kérvény intézése, mivel pedig az időközben a pesti kir. törvényszék előtt tárgyalat szigetvári zaragások ügyében kiderült, hogy a szolgabíró vaktában tett intézkedései és hamis jelentésével bünt követett el, ellene a fegyelmi eljárás elrendelése javasoltassék a megyei gyűlésnek. — Az állandó választmány e két indítványt elejtette, leg-többszön azon meggyöződésben, hogy az állandó választmány határozata különben is se árt, se használ, mert mindenki meg van gyöződve, hogy ez indítványok azért a februári gyűlésen előadatni fognak. Érdekes az állandó választmány üléséből az is, hogy az előadott utcsinálási tervekbl kiderült, mikép utcsinálásra oly kevés pénz és munkaerő fordítható miként e systema szerint rövid idő alatt min' den megyei utnak el kell pusztulnia. Tekintve feneketlen utainkat, valóban megnyugtató ki-látás ez a jövőre nézve.

A kaposvári vasuti önségelgző-egylet 1884. évi február hó 9-én a „Szarvas” vendéglő termében jótékonyczélú tánczoszornoc-kát rendez, Beléntíjje személyenkint 1 frt, családjegye 2 személyre 1 frt 50 kr. több személyre 2 frt. Kezdete 8 órakor. Felállítások köszönettel fogadtatnak s hirdilapilg nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók Szabó Mik-lós vasuti szertárnok és Mondscheim József nraknál, este pedig a pénztárnál.

A keszthelyi kerület választói figyelmébe ajánljuk, hogy dr. Nendtvich Ágost nyug. egyetemitanár Frlk Miksát, a keszthelyi (megvezetett) zsidó képviselőt nyilvánosan megvezetése és levélhamisítónak nevezte, mit a képviselő ország — zsidó morál szerint — elégtétel kérés nélkül zsebre-dugott: „Jach bin lieber a lebendig er hamisító. als a' todter Khawalir!

Veszprémben örvenutesen terjed az antisemitismus, hogy mily kézzel fogható eredményt is tudnak a Veszprémiek felmutatni: a városi képviselő testület megválasztásáról minden zsidó jelöltet megbuktattak. Eljénex! így kell azt a malheur kiközösülni, hogy — Utvös Károlynak Veszprém a hazája!

A kecskeméti függetlenségi párt is küldött számunkra meghívót f. hó 27-én tartandó báljára, az érdekes vigalom táncrendje a következő: Nyitány. Antisemita csárdás: „Zikczene, zakczene, te b... s zsidó, Szük lesz neked a sárga bugyogó! Vadnay csárdás: „Megérett a kecskeméti saláta, Oszai a f... e a zsidókat rakásra! Istóczy csárdás: „Csárdás víganó, Hunezuta a zsidó! Verhovay csárdás: „Faj de hunczut a német, Hogy a zsidó enné meg, Tisza, Kozma zuzáját, Kammermayer a máját, S gebednének meg együtt!” stb. Onódy csárdás. „Az eszlári zainagóga sötét pitarába”, Megkötözve siránkokiz Egy keresztény lányka!” stb. Szünóra. Antisemita csárdás: „Eszlári toronyban szól a harang, Búg a keresztény egy árva galamb!” stb. Kórmagyar: „Árpád apánk ne félsd ősi nemzedet, Nem vesz az el, ha eddig el nem vészett.” stb. Szöll csárdás: (makói) „Levetette zsidó-sakter kabátját, Megölte a Solyomóné leányát!” stb. Szalay csárdás: „Hallotta-e kend Aron, Hogy mi történt Eszláron?” stb. Simonyi csárdás: „Lehajlott a rozmaring ága, Mennek a zsidók Palesztinába!” Védegyleti csárdás, virradtig: „Ki van tüze már a zászló Kecskeméti jó magyarok! Összetartás, egyetértés, Róla tisztán, híven ragyog. Ki van tüze már a zászló az alföldnek a szívében! lobogásd mindenfelé üdvözli a lelkes „éljen!” „Hadd lobogjon hát e zászló az országban dicson, szerte! Keresztényiség igaz ügyét soha senki ne felejtse! Sulydedéstől a magyar hont csak e zászló, jelszó óvja. . . csak e zászló lehet a hon gyözedelmi lobogója!” Hej! csak az a Kecskemét ne volna innen oly mesze !!!

Szegzárdról arról tudósítanak ben-nünket, hogy volt ott egy egyetien példány a nyulakból, mely azonban rókház illő ravasz-sággal birt, minél fogva éveken keresztül ki tudta jászani a szegzárdi puszkásokat, s mindig megtudta men enipecsenyjét s faját. Végre egy 25 tagból álló társaság mondta ki rá a statáriumot és sikerült is a társaság kifejtett a ravasz tapsifület puska végre keríteni — minél fogva a szegzárdi határól az utolsó nyul is kipusztult. Azóta állítólag a „ritka vad” ki van állítva a szegzárdi városlázán, mert temérdek vadász ember van Szegzárdon, ki soha világ-életében nyulat nem látott. Így tudósítunk; mi pedig ily körülmények között azt kérdezzük, hogy ha ott nincs nyul és nyulbőr, hát miből élnek a snorrer zsidók Szegzárdon?

A zsidó egymást is megcsalja, ha mást nem lehet. A R. és L. Valéria-utcai (Budapest) hizományos czég társak elszámolás alatt állanak. A vagyon felosztása körül differenciák merültek fel, mely okból az egyik társ rövid uton akarván magát kielégíteni belenyult a Wertheim-kasszába, kimarkolászta onnét az összes pénzt 12.400 frtot, s bucsu nélkül odább állt a kapufélfától. — A megrovídebb isemita sem volt rest, és hogy borsut álljon, a pénzszembrovágó társat mint szökevény sikkasztó feljelentette a budapesti rendőrségnél. A rendőrség rögtön mozgósította egész hacét, hogy a szökevény elillanását meggátolja. A czégtársnak azonban ezse ágában sem volt a szökés, mert azalatt, míg ellene oly szigoru intézkedések hozattak, ő kelme ott sétált a koronaherczeg utczában a rendőri palota szomszédságában. Panaszos is erre jött s a czégtársak az utcán öszszetalálkoztak. Lett erre nagy spectaculum a járőkelők mulattatására, dühös szitkozódás, nyelvek öltögetése s barátságos kölcsönös küpdözés. — A rendőrség a currentálást rögtön beszüntette s a két jordan atyafira birta a dolog elintézését. A tanúság ebből az, hogy a zsidó egymást is megcsalja, — ha mást nem lehet.

Az országbíró gyilkosait a legfőbb ítélőszék halálra ítélte és pedig a lét elsőbíró-ság határozatának megváltóztatásával, meny nyiben Bereczet mint felbujtót és orgazdát szintén halálra ítélte, ki a királyi tábla ítélete szerint csak feyházra volt ítélve. A kivégzés sorrendjét következőleg állapította meg az ítélet: Spanga Pál, Pitély Mihály és végül a legsúlyosabban terhelt Berecz János.

Zsidó újságírók aratása. A magyar gazda nyáron, a budapesti zsidó „Zsornalist” télen arat. A míg azonban a gazda ember — kinos verejtéknek gyümölcsét — gabonát arat addig emez a meg nem érdemlett, könnyen szerzett — sápokat aratja. A bankok, hitelintezetek, takarékpénztárak, malmok stb. az év első hónapjaiban tartják közgyűléseiket, a melyben az igazgatóságok sáfarkodásaiik eredményéről számot adni tartoznak és a melyeken az osztalékok meghatározatnak. Miután ezen — nyereségre alapított — társaságoknak nagy szükség van arra, hogy a nyilvánosság előtt mentül kedvezőbb színben tüntessenek elő, kö-zöttök és a zsidó hírlapírók között a kik amazoktól élnek legteljesebb a harmonia. A bankok pénzintézetek, biztosító társaságok, malmok, személyzetében 99 százalék a zsidó, a budapesti hírlapirodalomban 90 százalék a zsidó. Zsidó a gründer, bankdirektor részvényes, másrésztől zsidó a zsornalist. Egyik kéz a

másikat mossa. A zsidó igazgatóság, választmány zsebre vágja az általa öumagának megszavazott osztalékok, jutalékok, provisiót, s minden egyes zsornalist-nak — kedvező tudósítás tejében — markába nyom egy-egy couvert-et. E couvertek az illető zsornalist tekintélyéhez képes 5 frttől 100 frt s magasabbra menő összegeket is tartalmaznak. — Nagyobb lapok tudósítói e párhónap alatt ezreket kaparitanak össze, azonban a halbkrajczár zsornalok szemtelenebb Kóbijai is bőven kivesszik sápjajkait. E zsornalistok eljárására a legbotrányosabb és szegényteljesebb a világon. Né-mely közgyűlésen alig van 7—8 részvényes: a sáp után éhező zsidó újságírók a legjelentke-telenebbnél is 25-30 taggal szerepelnek s elnem távoznak onnét, míg csak oda nem dobják nekik — éhes ebként — a konzót. — Adja Isten, utolsó aratásuk legyen ez.

Az „Egyetértés” című saktervédő hírlapot a „Függetlenség” szerint a „Buda-pesti könyvnyomda részvény-társaság” megvá-sárolta. E lap egyelőre tovább is Csávozszy Lajos nevével fog ugyan megjelenni, mind a mellett a tulajdonos kizárólag a fentnevezett társaság lesz. Hogy a Függetlenség e hire alapos-e, nem tudjuk, de valószínű, hogy az, mert tény, hogy Cs. L. a nevezett társaság hold-utczai helyiségében több ízben megfordult s ott a tényező elemekkel hosszasan jertek-e-zett. Miután a »Budapesti könyvnyomda rész-
vény-társaság» zsidók tulajdonát képezi, két-ségtelen, hogy a már eddig is elszidósodott „Egyetértés” továbbra is kizárólag zsidó érde-keket lesz hivatva szolgálni.

Frommer A. Herman magkereskedé-sének 1884-iki főárjegyzéke e napokban je-lent meg Budapesten, mely mindennemű gaz-dasági főzélék- és virágmagvakat, gyümölcsfá-
kat, rózsákat cserjéket stb oly választékban tartalmaz, mint igen kevés külföldi árjegyzék, belföldön pedig tökéletességre nézve ehhez ha-sználó nem jelenik meg; melegen ajánljuk fenti czéget minden gazdának és kertkedvelők-nek és eleve megvagyunk gyöződve, miszerint megrendelés esetén teljeaen ki lesz elégtive. Az árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve a nevezett czég által mindenkinak megkül-detik.

Zsidók hőse. Dr. Rosenberg Gyula budapesti zsidó ügyvédet, ki gróf Bathányi Istvánt a dugsgazdag Schosberger Ilona férjét párbajban a harmadszori golyóváltásnál agyon lötte, a temesvári királyi tiszék 2 évi állam-fogházra ítélte el. A tárgyalás napján, e hó 22-én délután 3—4 óra között a zsidóság tel-
jesen előzönlötte Budapesten a „Pester Lloyd” szerkesztésége körüli utczákat. A „Pester Lloyd” esti lapját várták, mely a temesvári tárgyalást vala közlendő. — Majláth meg-
gyilkolása nem okozott nagyobb revolutiót Izraelben, mint most a hir, a zsidók hőseit dr. Rosenberg Gyulát — a kinek véletlenül elsült golyója egy gróft talált el — elitelték. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy a Schosberger Ilonáról írt regény, mely Bécsben betitlatott, Budapesten fog megjelenni, Fischer Mór „Cyankali” című revolver lap szerkesz-tőjének kiadásában. Zsidó boszu a kikeresz-telkedett zsidó asszonyon.

Az iparos-íjúság egyletének tagjai ugy halljuk, Tar Csátár siremlékének alapjára a „Sárga Sikló” című népsziművet akarják előadni; sokkal helyesebben tessék, ha a da-rabokat ily módon megválasztják, mintha el-nökök kritikán aluli férzelményeivel ijeszgte-
tik a jó indulatu közönséget.

Ismételve felkérjük lapunk azon tisztelt megrendelőit, kik a lap árával a mult évről hátralékban vannak, hogy tartozásaikat kiadóhivatalunknál mielőbb kiegyenlitsék; egyuttal hogy ez évre czimszalagjainkat teljesen megnyomat-hassuk, s lapunk olvasóinak számával tisztába lehessünk, felkérjük régi előfi-zetőinket, hogy előfizetéseiket illetve megrendeléseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek. Kiknek pedig mutatvá-nyul ez ideig példányokat küldöttünk s lapunkat járattui nem kívánják, meg-kérjük, hogy e számot visszaküldeni sziveskedjenek, hogy e részben tevédes-ben ne tartassunk mi sem, kiknek a nyomatandó példányok számát biztosan kell tudnunk.

Beküldetett. Kihivom ezennel Rechnitz József „tánczművész” urat egy t á n c z v e r s e n y r e, mely vasárnap este 7 óra:kor a Korona termében tartatik meg, hova egy-
uttal a tisztelt közönséget is versenybíróul tisztelettel meghívom. Lang Függyer Kálmár, táncz-tanító.

Irodalom és művészet. Uj z e n e m ű. Ügyes hangverseny darab je-lent meg a napokban Mener és Schleming szegedi zeneműkereskedők kiadásában. A mű szegedi termék és Moor Manó zenedei tanár szerzeménye: „J című „Polonaise” hegedűre és zongorára. A Polonaise habár kezdő műve, de buzditásra méltó, szép telhetségre és kellő zenei készütségre vall. A Polonaise légy D-ben indul lendületes, erőlyes themával, mely brillians he-gedűrúppentyük fényében vezetetik, hálás kádcenzia-
É l a lassu középtételig. A Polonaise Daubravszki Vik-tor zenedei hegedűtanárnak van ajánlja. A mű meg-
érdemli a zenebarátok figyelmét és méltó helyet fog-lalhat el a hangverseny-literatúraban. Ára 2 frt.

VIDÉKRŐL.

Tekintetes szerkesztő ur! Mi vidékiek érezzük legjobban mily átokként nehezedik nemzetünkre a mindenütt előzónló zsidó had.

Nem elég, hogy házi szükségleteinket, u. m. fűszert, petrolumot, rőfös árukat stb. kényyszerítve vagyunk bitang kiszolgáltatás mellett, a zsidótól vásárolni, hanem még életünket is reájuk kell bízunk. Igen szomorúan tapasztaljuk, hogy a helyett hogy megszabadítani törekednénk tőlük honatyáink, még jobban összekeverni szándékoznak, nem akarják hallani a milliók ajkairól származó panaszoikat, az áldozatok jajjait, mert ha hallanák ha a selyem palástokat csak pillanatra is felszerelnék munkásöltőnnyel és a nép közé keverednénk, bizonyára meglágyulna a jó módban megkövült szívük és eszükbe jutna a szóban levő s a köznépi javát célzó dolgok mérlegelése, s aligha sarokba nem dobnák zsidó szeretetüket.

Tekintsük meg csak a helyzetet. Baranyában mértföldekre kiterjed a zsidó orvosok, sebészek, szüléskor halma, elannyira, hogy a keresztény orvosokat teljesen nélkülözni vagyunk kénytelenek, mi által a szegény betegek, midőn az élet és halál közt lebeg, aziránt sem lehet nyugta; ha valjon nem-e a talmadnak lesz áldozata?

Máriakémenben fordult elő egy eset, mely százakat lázás izgatottságban tart: Körülbelül 3 hó előtt egy tisztességes urnó nevezett közösgében megbetegedett. Férje, kinek ugyanott fűszert és rőfös kereskedése van, azonnal a zsidó körorvosért küldött, aki pontosan meg is jelent, s a beteget 8-10 napon át orvosolta. Ezen idő alatt a beteg állapota egyre súlyosabbá lett, annyira, hogy már előkészületeket tettek a temetésre.

A beteget látogatók között volt olyan egyén, ki a férjét egyre-másra figyelmeztette, többek között, hogy a közösgébe zsidók végtelen örömeiket fogják találni abban, ha a beteg elhal, miután benne egy concursusuk veszt el. Azért vonja meg bizalmát a zsidó orvostól és hívasson másik orvost. Ugy történt!

Még az napon kocsi küldött és pedig Mohácsra egy keresztény orvosért.

Midőn az megérkezett, kísült a turpisság, a keresztény orvos kikelt az eddigi gyógmód ellen, megvizsgálta a beteget s constatálta, hogy a beteg állapota végzetes s minden ellenkező szerek alkalmazása daczára javulást csak akkor remélhet, ha a beteg az előbb használt szerek rombolásával elég erős még megküzdni; persze hogy azon naptól kezdve a zsidó doktornak nem volt többé helye a háznál.

A keresztény orvos még kétszer tett látogatást, s azóta lábbadozik a beteg, ámbár még most is nyomja az ágyat.

Ez esemény után szájról-szájra járt azon hír, hogy a zsidó elakarta emésztetni az aszszonyt, meg is vonták tőle sokan bizalmukat, de nem tudják mit tevék legyenek, ha betegség fordul elő, mert nem mindenki van azon módban, hogy a mohácsi orvosnak egyszerű utjáért 25 frtot fizethessen. Midőn a hír eljutott a zsidó orvosig ez sietett ama házat felkeresni s aziránt meggyőzni: hogy nem igaz ám a mit a népek beszélnek.

Már erre azt mondjuk: hogy igen szomorú dolog midőn egy orvos ilyen vélelemre szorul. S várjuk a boldog szabadulás idejét. Tisztelettel y.

Közép-Somogy, 1884. jan. hó.

Tekintetes szerkesztő ur! Ujra alkalmatlankodom. Ha tek. szerkesztő ur zokon veszi, küldjön levelemmel együtt a pokolba. Majd tán azt is megtudom, hogy levélírással oda el lehet-e jutni, ha igen írnek 2-300 levelet, s magammal viszek majd vagy kétszer annyi zsidót, mert hát elmondhatom én is az egyszeri angollal: „akár egy szeretem a zsidókat mint a gyomorgörcsőt, akár a gyomorgörcsőt úgy mint a zsidót.“

Olvastam, hogy a főrendiház leszavazta Tisza Kálmán törvényjavaslatát a keresztény zsidó házasság ügyében.

Eszembe jutott mindjárt az a katona tempó, a mint az idősebb katonák recitálással elszótkak banni. Leteritenek egy pokrócot, két legény feltartott lepedővel felét eltakarja s másik két legény meg az eltakart két sarkot fogja. A pokrócz elejénél áll az orvos s az úgy nevezett aszentáló bizottság. Most névszerint beszóllitanak egy ujoncot a folyosóról, s oda állítja a pokróczra; az orvos megnézi s azt kiáltja: „taughlic“ ezen szóra a két legény hatalmasan megrántja a kezében levő pokróczsarkot, a bevált ujoncz mintha csak a földet kapták volna ki lábai alól olyan egyszerre leül a csupasz földre.

Az lenne aztán sz igazi tréfa, ha az országos saktervédő alól meg a miniszter elnöki báronyszéket rántaná ki éppen az a zsidóügy.

Akkor talán megérnénk még azt az időt is, hogy a „Somogy megyei keresztény védőszóvetkezet“ már 4-szer fölterjesztett alapszabályait is helyben hagyják, a melyre pedig ámbár nagyjító üveggel sem lehetne benne semmi törvényellenes sem fölfedezni, a mostani kormány idejében ugyancsak nincs kilátás. No de se baj! tudunk mi magunk is segíteni magunkon, csak akarni kell.

Hej csak egy félesztendőre lehelhetnék Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE

s. ilárd akaratot és kitartást azokba a kik nem zsidók, de itt-ott lézengene csak néhány zsidó a gazdagabbjából.

Legelőbb is azon kezdeném, hogy olyan korcsmába, a hol zsidó méri a borral megvesztegetett vizet, s a törköly esenciából spiritus és vizből csinált valódi törkölypálinkát, nem tenném be a lábamat. — Zsidóhoz eselédnek nem mennék, hála Isten van még annyi keresztény ur, ahol napszám és feles földből megélhetnek, ha a cselédi sorból ki is maradnék. Zsidó boltban nem vásárolnék, zsidónak semmit el nem adnék, tőle nem vennék.

De hiába egyik megteszi, a másik nem, s így a zsidó marad, ámbár kezdi már érezni a felébredt keresztény érzelme munkálódásának hatását. Erősödünk tehát az igaz hitben, bizunk rendületlenül a jövőben, hogy el ne tántorítson senki, mikor ki kell állani a sorba, kezünkbe lesz választásunknál saját sorsunk, jól intézzük azt, ohajásunkat el fogjuk érni akkor, hisz Vörösmartyékent:

Az nem lehet hogy annyi szív hiába onta vért, S keservben annyi hü kebel szakadt meg a honért Még jönni kell még jönni fog egy jobb kor mely után

Buzgó imádság epedez százezrek ajakán.

Jönni is kell, mert akik kezükben tartják ezen szent ügy vezetését, amint látom, rettenthetlen férfiak; támogassuk tehát őket igaz odaadással, mert úgy adja az örök mindenható Isten, hogy célzt érünk.

Kapostvölgyi.

KÜLÖNFÉLÉK.

Arany szabályok. 1. Ne rendelkezzen pénzzel mielőtt még meg nem kapd. 2. A mit ma meg tehetsz, holnapra soha se halaszd. 3. Mindegyik legyen meg a maga helye, s a maga helyén tégy mindent. 4. Soha se fáraszd azért mást, a mit magad is megtehetsz. 5. Itélj szeliden mások, s szigorúan magadról. 6. Soha se bánod meg ha keveset ettél. 7. Ne végy haszontalan dolgokat csak azért, mert olcsók. 8. A ki mindent kellő időben végez, annak mindenre jut ideje. 9. Szerencsében légy tartózkodó, szerencsétlenségben kitarító. 10. Vedd hasznát az időnek, s gondolj az örökkévalóságra.

Takarékosság. Kobi Jeiteles nevenapjára virradt fel. No „Rifkhe leben“ mondja kedves élete párjának — „ma van az én névenap, ma egy kis ührömöt kell jerekeknek is szerezni. Thudod olyan ührömöt, mely nem sokba kherüli és még is ühröm legyen.“ Össze ül a két családós tanácskozára, hogy hát mi legyen azon kevésbe kerülő öröm a gyermekek számára. Végre megszólal az oldalborda. „Thudod Kobi leben, én megtalálom az ührömöt, mely nem kerül sokba s a jerekek mégis meg ührölnek neki.“ „Nü wie hast?“ sürgeti a Kobi. „Hát ma nem mosdatjuk meg ühket, ez nem kerül semmibe s még is ührölnek neki.“

Mi lehetetlen? Lehetetlen, hogy a kereskedő nyri ne akarjon, hogy egy kadet, hadnagy lenni ne kívánjon; hogy egy szép lány a fiatal csinos és gazdag kéro kezét a z é r t utasítsa vissza, mert fél hogy nem tudná az boldoggá tenni; hogy valski haszontalannak tartsa a kitüntetés melyben részesült: hogy olyan porosz is van, ki nem dicsekszik, és olyan zsidó, ki soha sem csal: más egyéb minden lehetséges, még az is, hogy Tisza Kálmán megbukik és a mamelukok ott hagyják, mint a patkányok a sülyedő hajót, mint a Szent-Pál az oláhokat.

Élelmesség, Iczig és Smüle, jönnek Galicziából nagy Magyarországra szerencsét próbálni. Mindkettő is zsidó típus Pajes és kaffánál. A határon belül betérnek egy gazdag zsidó hérlőhöz, ki őket — mint ünsere leut — szívesen látja s megvendégeli. — Az ebéd vége felé Iczig mellől lecsik az asztalról az ezüst kanál a szőnyegre annélkül, hogy azt más mint ő észrevette volna. — Lehajol, felveszi — ezt már látja szomszédja a Smüle is. És ime mit vesz észre? A helyett, hogy előbbi helyére teszi, csizmaszárába csuszattja. Sehogy se fér most Smüle fejébe az, hogy társának az ebéden felül még egy ezüst kanala is legyen — ő pedig annélkül távozzék. Kezdi megfeszíteni furfangos agyát. Végre a mosoly, mely arczán látszott megmutatá, hogy megtalálta azt mit keresett. Az ebéd végével elő áll, hogy miután a gazda oly szives volt őket megvendégelni, most viszenzál — miután ő egy kissé Boskó is — egy produkcióban fogja köszönetét nyilvánítani. Általános várakozás között kezébe veszt egy, az előbb leesthet hasonló ezüstkanulat. „Meine Herrn — ezt én elfogom tőntetni, vigyázzanak jól. — Egy — kettő“ — s a kanál bevándorol kaffánja zsebébe. „Szeretnék thodni hol van? Ott van az én barátom Iczig csizma szárába.“ Megvizsgálják s csakugyan ott találják a már előbb a szőnyegről felvett kanalat Lett Gatt über de Welt wass für kop! csak Iczig vág savanyu pofát a kunszthoz s oda sug ja Smülének, ki a zsebében maradtott rebachot szorongatja Dü Ganef, hett iach der gegeben die Häflit!

KÖZGAZDASÁG.

A ki a legutóbbi közgazdasági és kereskedelmi mozzanatokát nem kísérte beható figyelemmel, bizonyára legkevésbé sejtji, hogy közel vagyunk egy nagy válsághoz. A válság még csak lappang, még ki nem tört, legalább nem oly mérvben, hogy azt mindenki érezhetné, de tényleg igen komoly a helyzet.

Nem képzelhető szomorubb olvasmány mint a lapok üzleti tudósításai hetek és hónapok óta. Nincs üzletág, a gyümölcs- vagy burgonya kereskedéstől kezdve a tőzsdéi üzérkedésig, melyről stagnaczióál egyebet jelenteni lehetne.

Már magában véve ez az általános pangás is előjele egy kitoröben levő válságnak, mely az üzlet és kereskedelemre utólagosan minden esetre jótékony befolyással lesz, de még hem tudjuk, mily áldozatokat fog megkövívanni. Es vezedelmesnek kell tartanunk a jelenlegi válságot főleg azért, mert ugyszólván titokban fejlődött; a jelenségek is csak lassan, szórványosan mutatkoznak, úgy, hogy a legközvetlenebbül érdekeltek t. i. azokon kívül, kik a válságnak már áldozatul estek, eddig még senki sem foglalkozik vele: sőt annyira vakok, hogy azok sem tudják, hogy a válság tényleg itt van, kik annak holnap vagy holnap után fognak áldozatul esni.

Ezeknek előrebocsátása után röviden konstátáljuk, hogy a b a n a k e r e s k e d e l m i válsággal van dolgunk. Eltekintve attól, hogy válság bármely branchaban, kihatással szokott lenni minden üzlet és forgalomra, Magyarországra nézve egy gabna kereskedelmi válság azért is nagy horderejű, mert közvetlenül sújtja a mezőgazdaságot, a gabna-termelést, tehát legfőbb jövedelmesei águnkat.

Ha e válság okát kutassuk, úgy találjuk, hogy azt az amerikai üzérkedés idézte elő, mely az utolsó aratásakor ismét tanujelét adta, hogy vakmerőségre nézve páratlanul áll. Aratás előtt az amerikai termésről kedvezőtlen hírek érkeztek, e hírek kérés hitelességűek voltak, mert ha az Egyesült-Államok 1882-ki termése nem volt hasonló az 1883-kihez, mégis oly szépen sikerült, hogy a megelőző évből fömaradt készletekkel födőzhette volna Europa szükségletét még akkor is, ha ennek sokkal rosszabb lett volna termése, mint volt. Ugy látszik, hogy ez alkalommal a tendencziózus híreknek első sorban maguk az amerikaiak ültek fel. A kedvezőtlen hírekre ugyanis nagy konzorcium alakult, mely összevásárolt minden felajánlott mennyiséget meg lehetős magas áron és mikor aztán az aratás jónak bizonyult és a terméshes képest kisebb ajánlatok jöttek forgalomba, a konzorcium ismét kénytelen volt vásárolni, hogy az áratok föntartsa. Hihetetlen mennyiségre emelkedett az ily módon, összevásárlás által fölhalmozódott nagy gabnamennyiség, melyet nem lehetett értékesíteni nagyobb vesztések nélkül, mert az európai árak sokkal olcsóbbak voltak. A konzorcium azonban még mindig remélt, várt valamely fordulatra, illetőleg az amerikai üzérkedés szokása szerint koczkára tett minpent, semhogy vesztésséggel realizáljon. Több, mint három höig szilárdan megállotta helyét a konzorcium. Fenntartotta az áratokat, előlegeket vett fel az áukra, a míg kapott, de a várt fordulat nem következett be, még pedig egyszerűen azért, mert be nem következhetett.

Ez az amerikai speculáció félrevezette az európaiakat is. Nem kutatták, van-e más oka is, hanem egyszerűen annak tulajdonították az amerikai csekély szállítmányokat, hogy rossz volt a termés.

Az utolsó napok végre meghozták a kimaradhatlan krachot. Az amerikai pénzintézetek beszűntették az előlegadásokat és az üzérkedési konzorcium a legnagyobb zavarba jutott, mert a beraktározott gabnamennyiséget oly értékben sem volt képes realizálni a mennyi előleget kapott reá. Ma 24 óra alatt mindenről értesülünk, a mi az Ozeánon tul történik és a válság első híre reudkívül alacsony new-yorki árfolyamok alakjában érkezett. Nálunk hirtelen nem tudták e baisse okát és a tájékozatlanság csak tetézte a zavart, a legutóbbi napokban páratlan lett az árulalmzás a gabnakereskedelemben. Egyetlen napon 50-60 kral esett atavaszon szállítandó buza ára és ha tekintetbe vesszük, hogy az ár különben is alacsony volt, az áresést a legnagyobb mérvűnek tekinthetjük.

Elmondtuk a válság okát. Milyen lesz lefolyása és meddig fog tartani, azt ma még legtávolabbról sem tudhatjuk.

Kapostvári piaci árak.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Buza, Rozs, Kukoricza, Árpá, Zab, Hajdina, Métermásánként.

Szerkesztői üzenetek.

B. J. A lap pontosan expédiáltatik, s Kapostvárról továbbítatik, így hiba csak a leadással lehet, a hiányzó számok után küldettek. Üdvözlétünket M. L. Kivánatához képest a napokban intézkedünk; a mi most lehetetlen volt legközelebbi alkalommal megtörténik: nem rajtunk mulott most se.

I. J. Tudósítást köszöndtél vettük, máskor is kérünk de ezt szőszertint adva perbe utköznénk. P. J. Gy. Megkaptuk még nem olvashattuk át. Kecskemét. Szellemileg ott lesznünk. J. I. Kérünk többet is.

Szalay Károly.

Nyilt tér.*

Van szerencsém jelenteni a m. t. közönségnek hogy a f. hó 26 megejtendő fényes táncvigalom alkalmára sikerült Budapestrol egy kiváló ügyességű fodrásznőt megnyernem. Miért tisztelettel kérem hogy annak szolgáltatást igénybe venni, s becses megrendelőseikkel szerencsételni méltóztassanak.

Kapostvárot, január 23. Prager Lipót, fodrász.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK.

243/83 és 7. sz. 1884. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szigetvári tekintetes kir. járásbírótság kiküldetése folytán Kohn Lipót pesti L. Freistadtli bécsi és Paner Jakab pécsi lakos végrehajtatók javára Roder A. végrehajtást szenvedő pécsi lakos ellen összesen 996 frt 41 kr. tőke, ennek 450 frt után 883. december 1-től, 235 frt 60 kr. után 883. nov. 20-tól, 310 frt 81 kr. után 1883. évi november hó 16-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 136 frt 43 kr. perkölttség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 564 frt 60 krra becslült különféle teli és nyári férfiruhákból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 3528 és 1084. szám kiküldetésre redelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Szigetvárott a városház udvarán leendő eszközökre 1884. év január hó 28-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitiltetik és ahhoz a venni szándékozókat ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a legtöbbet igérőnek becsároan alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint kifizetendő.

Kelt Szigetvárott 1884-ik évi január hó 16. napján.

Zaborszky Mihály, kir. bír. vajtó.

Magánhirdetések.

Hirdetés.

Egy legjobb karban lévő egy lovas ruganyos [federes] koozi és egy lóra való új szerzem] eladó.

A „Népjog“ kiadó-hivatalában bővebb értesítés nyerhetni.

!!Képek!!

művészi kivitelű olajnyomások, széles aranykeretben következő olcsó árakért:

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include A király arcképe, A királynő, Kossuth Lajos, Deák Ferencz, Konstantinápoly, Stolzau, Gastein, Salzburg, Hallstatt, Ischl, Gmunden, Vencence látképe, Vaddisznó, Üldözött szarvas, Puszták, farkas vadászat, Rablók, Meséő vadász, Főtűő urnál, Az elért szőkevények, Az utosó korosztály Népfelkelés, Az utosó vacsora, Madonna Sixtina, Mad. Immaculata, Krisztus Pilátus előtt, Miramare, Urnó, Urhölgy, Halászléány, Nyár, Tavasz.

Csomagolás biztosan történik és jutányosan számítatik.

Megrendelés utánvétel teljessittetik. Szolidáságunkért régi hírnevünk nyújt biztosítást.

Szt. Lukács műintézet. Bécs Hernalss.

Kapostvárot, 1884. nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Kapostvárot az előző évi Megjele

Egész évre Fél évre Negyed évre Egy évfolyamra

A tiszasz... nek utolsó mint már felmentette özv. Solym Szalay Károly nyújtotta vényeszkib

Tekint... A Bpesti te... tával, a te... sait felment... határozat... elő terjesz... nem enged... melyekből... tatlansága... zésemer áll... hogy csak e... meg rajzol... nagóában... egész vissz... Mielőtt nek... tem a tek... kijelentette... megvissz... k o z t a k;... véleményén... járás fontos... egyéb, ha... nyok is; a... hogy e hat... kozhatnék... azért siet... egészíté... nem vár... fogadni ne... A közeg... megkereső... tét eljutt... arról is, h... közölni, d... ezen indok... jában ma s... véleményben... lennie kelle... bizonyítási... kevésbbé m... mert, hogy... nem várt... képes.

Megkereső... tét eljutt... arról is, h... közölni, d... ezen indok... jában ma s... véleményben... lennie kelle... bizonyítási... kevésbbé m... mert, hogy... nem várt... képes.

A So... Fényes te... mája adje... korcsma, a... czégét a... mindig ne... teiner más... melyek se... lyedéseit, k... riasság, m... gelyházi b... Ez tudn... melynek k... lanatra, s... a fényes... hatoli már... elemeket, ... Az első... több: — ... Ugy tet... ráljak csa... beszédet... szó nélkül... Lászuk... igénytelen... szemot es... üljünk, k... Roboz bá... mogyi bál... dip már o... tapasztaló... szebb tolt... Még ür... kosórende... ják a tért... körül csop... nyel várv... értő szem... urfi barát... szededik... művészet... büszke ki